

Wołów, 05.11.2025 r.

PCEiPPP.406.16.2025

CYKL: Historyczne Rocznice
VI POWIATOWY KONKURS HISTORYCZNY
„Korona i miecz – piastowskie dziedzictwo Polski”

***Dyrektor PCE i PPP w Wołowie wraz z doradcami metodycznymi nauczania historii
zapraszają uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu wołowskiego do udziału
w VI Powiatowym Konkursie Historycznym
„Korona i miecz – piastowskie dziedzictwo Polski”.***

Rok szkolny 2025/2026 jest okazją do upamiętnienia dwóch ważnych rocznic w dziejach Polski piastowskiej – 1000-lecia koronacji pierwszych królów Polski - Bolesława Chrobrego i Mieszka II oraz 950-lecia koronacji Bolesława Śmiałego. Wydarzenia te symbolizują potęgę i ambicje wczesnego państwa polskiego, a także dążenie władców z dynastii Piastów do umocnienia suwerenności i znaczenia Polski w Europie.

Z tej okazji zapraszamy do udziału w Powiatowym Konkursie Historycznym „Korona i miecz – piastowskie dziedzictwo Polski”, którego celem jest popularyzacja historii najstarszych dziejów naszego państwa, rozwijanie zainteresowań historycznych uczniów oraz kształtowanie postaw patriotycznych poprzez poznawanie dziedzictwa pierwszych władców Polski.

Regulamin konkursu

§ 1

Cele konkursu

1. Upamiętnienie ważnych rocznic historycznych – 1000-lecia koronacji Bolesława Chrobrego i 950-lecia koronacji Bolesława Śmiałego, jako okazji do refleksji nad dziedzictwem pierwszych władców Polski.
2. Pogłębianie wiedzy uczniów o początkach państwa polskiego i znaczeniu dynastii Piastów w kształtowaniu tożsamości narodowej.
3. Rozwijanie zainteresowań historycznych poprzez zachęcanie do samodzielnego poszukiwania informacji, pracy z różnymi źródłami i popularyzowania historii Polski.
4. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich, opartych na szacunku do przeszłości i dumie z polskiego dziedzictwa kulturowego.
5. Rozwijanie umiejętności rywalizacji w duchu fair play, współpracy oraz prezentowania wiedzy w atrakcyjnej i twórczej formie.

§ 2

Organizatorem głównym konkursu jest Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Wołowie, ul. T. Kościuszki 27.

§ 3

Konkurs adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu wołowskiego.

§ 4

Warunkiem udziału w konkursie jest:

1. Przesłanie zgłoszenia udziału w konkursie (zał. 1) w terminie **do 28 listopada 2025 r.**
2. Podpisanie zgody na przetwarzanie danych osobowych i wizerunku przez uczestnika konkursu (zał. 2); w przypadku uczestnika niepełnoletniego zgodę podpisuje rodzic/opiekun prawny. Podpisane zgody są przechowywane przez nauczyciela/opiekuna konkursu. Informacje o przetwarzaniu danych osobowych zawiera załącznik nr 4.
3. Przesłanie podpisanej zgody na przetwarzanie danych osobowych nauczyciela/ opiekuna konkursu (zał. 3)
4. Przesłanie protokołu eliminacji szkolnych (zał. 5)

§ 5

Terminarz konkursu

Konkurs przeprowadzony zostanie w 2 etapach.

1. I etap – eliminacje szkolne:

Etap ten przeprowadzany jest w macierzystych szkołach. Zgłoszenia udziału należy przesyłać drogą mailową w terminie **do 28 listopada 2025 r.** na adres mailowy: wpodn@wolowpce.pl Pytania konkursowe (test) będą przygotowywane przez organizatorów konkursu i zostaną przesłane drogą mailową do szkół **w dniu 10 grudnia 2025 r. w godz. 12.00 – 15.00.**

Nad prawidłowością przebiegu tego etapu czuwają szkolne komisje konkursowe.

Etap szkolny należy przeprowadzić w terminie: **12 grudnia 2025 r.**

Arkusze konkursowe (testy) z etapu szkolnego są sprawdzane przez szkolne komisje konkursowe. Protokół zawierający listę finalistów etapu szkolnego (3 najwyższe wyniki punktowe) należy przesłać drogą mailową do **dnia 17 grudnia 2025 r.** na adres mailowy: wpodn@wolowpce.pl

W przypadku uzyskania tej samej liczby punktów z testu o kolejności zajmowanych miejsc decyduje krótszy czas rozwiązania testu.

2. II etap – eliminacje powiatowe:

Eliminacje powiatowe odbędą się **21 stycznia 2026 r.** w budynku PCE i PPP w Wołowie przy ul. Kościuszki 27 **w sali nr 13 w godzinach 10.00 – 12.00.**

W eliminacjach powiatowych biorą udział uczniowie, którzy uzyskali najwyższe wyniki punktowe w zgłoszonych szkołach – trzech z każdej szkoły. Pytania na eliminacje powiatowe w formie arkusza konkursowego (testu) opracowują organizatorzy konkursu.

W przypadku uzyskania tej samej liczby punktów z testu, o kolejności zajmowanych miejsc decyduje krótszy czas rozwiązania testu.

3. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone na stronie internetowej organizatora www.wolowpce.pl **do dnia 30 stycznia 2026 r.**
4. Nagrody dla laureatów w poszczególnych kategoriach zostaną wręczone w trakcie Gali Laureata **w czerwcu 2026 r.**

§ 6

Zakres tematyczny i ramy czasowe konkursu

Konkurs obejmuje dzieje Polski od połowy X wieku do końca panowania dynastii Piastów (ok. 1370 roku).

Zakres tematyczny:

1. Początki państwa polskiego – plemiona zachodniosłowiańskie, proces jednoczenia ziem, panowanie Mieszka I i chrzest Polski (966).
2. Rozwój i umocnienie monarchii piastowskiej – panowanie Bolesława Chrobrego, zjazd gnieźnieński (1000), koronacja królewska (1025), polityka wewnętrzna i zagraniczna pierwszych Piastów.
3. Okres kryzysów i odbudowy monarchii – panowanie Mieszka II, Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego; znaczenie jego koronacji (1076).
4. Rozbicie dzielnicowe – testament Bolesława Krzywoustego, walka o władzę między książętami, wpływ rozdrobnienia na rozwój kraju.
5. Zjednoczenie ziem polskich i późniejsi Piastowie – rola Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego w odbudowie jedności i potęgi państwa.
6. Kultura i religia w czasach Piastów– chrystianizacja, rozwój Kościoła, architektura i piśmiennictwo; znaczenie Gniezna oraz Krakowa jako ośrodków władzy i kultury.
7. Symbole władzy i państwowości piastowskiej – korona królewska, orzeł biały, rola grodów, dynastia Piastów w tradycji narodowej.

§ 7

Zalecana literatura i materiały pomocnicze

Aby ułatwić uczestnikom przygotowanie się do konkursu, poniżej przedstawiono zestaw wybranych publikacji i materiałów edukacyjnych dotyczących dziejów monarchii piastowskiej. Obejmuje on zarówno opracowania naukowe i popularnonaukowe, jak i źródła dostępne w formie cyfrowej.

Publikacje książkowe:

1. Jerzy Wyrozumski, Dzieje Polski piastowskiej (VIII w.–1370), Kraków: Fogra, 1999.
2. Henryk Samsonowicz, Mieszko I i początki państwa polskiego, Warszawa: PIW, 2016.
3. Tadeusz Manteuffel, Historia Polski do roku 1505, Warszawa: PWN, 1982.
4. Roman Grodecki, Stanisław Zachorowski, Jan Dąbrowski, Dzieje Polski średniowiecznej. Tom 1 (do 1333), Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1995.
5. Gerard Labuda, Pierwsze wieki monarchii piastowskiej, Poznań: Nauka i innowacje, 2012.
6. Sławomir Leśniewski, Drapieżny ród Piastów, Kraków: Wyd. Literackie, 2023.
7. Paweł Jasienica, Polska Piastów, Warszawa: Prószyński i S-ka, 2009.
8. Stanisław Rosik, Przemysław Wiszewski, Poczet polskich królów i książąt, Wrocław: Wyd. Dolnośląskie, 2006
9. Atlasy historyczne.
10. Podręczniki do historii dla szkoły ponadpodstawowej zatwierdzone przez MEN.

Materiały internetowe i źródła cyfrowe:

1. www.muzeumgniezno.pl – Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie – materiały edukacyjne i wystawy online.
2. www.muzhp.pl - Muzeum Historii Polski –artykuły, podcasty i materiały multimedialne o Mieszku I, Bolesławie Chrobrym i rozbiciu dzielnicowym.
3. www.histmag.org – portal edukacyjny Histmag - popularnonaukowe artykuły historyków i pasjonatów, w tym wiele tekstów o Piastach, chrystianizacji Polski, kulturze i życiu codziennym w średniowieczu.
4. www.mnk.pl - Muzeum Narodowe w Krakowie – zbiory online.
5. www.historia.org.pl – portal popularnonaukowy zawierający artykuły, biografie i opracowania tematyczne – m.in. o Mieszku I, Bolesławie Chrobrym, rozbiciu dzielnicowym i kulturze średniowiecza.

§ 8

Postanowienia końcowe:

1. Arkusze eliminacji szkolnych (testy) są przechowywane przez nauczyciela/opiekuna konkursu do końca roku szkolnego 2025/2026.
2. Niniejszy regulamin jest jedynym dokumentem mającym moc prawną w zakresie konkursu.
3. Udział w konkursie jest bezpłatny i dobrowolny.
4. Organizator jest uprawniony do zmiany postanowień niniejszego regulaminu, o ile nie wpłynie to na pogorszenie warunków uczestnictwa w konkursie. Dotyczy to w szczególności zmian terminów poszczególnych czynności konkursowych.
5. Wszelkie wątpliwości dotyczące zasad konkursu, postanowień jego regulaminu oraz interpretacji rozstrzyga organizator.

Dyrektor

Krystyna Adaśko

Organizatorzy konkursu:

Paweł Feliszek: pawel.feliszek@wolowpce.pl.

Emilia Buczak: emilia.buczak@wolowpce.pl

doradcy metodyczni nauczania historii

PODN Wołów